

SEFIRAT HAOMER: THE INNER COUNT

[The Call of the Torah] - Vayikra 23

[79. Counting the Omer; Shavuoth]

⁵ You shall then count* seven complete weeks after the day following the [over] holiday when you brought the omer as a wave offering, ¹⁶ until the after the seventh week, when there will be [a total of] 50 days. [On that day]* you may present new grain* as a meal offering to God.

וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הִבִּיאְכֶם אֶת־עֹמֶר
 הַתְּנוּפָה שִׁבְעַת שַׁבְּתוֹת תְּמִימַת הַהֵינִיחָה: עַד מִמַּחֲרַת
 הַשַּׁבָּת הַשְּׂבִיעִית תִּסְפְּרוּ הַמַּשִּׁים יוֹם וְהִכְרַבְתֶּם מִנְחָה
 חֲדָשָׁה 17

2 Torah Studies - Ed. R. Sacks

In the Song of Songs, there is a verse,¹⁰ "Draw me, we will run after you; the king has brought me into his chambers." Each of these three phrases refers to one of the three stages of the departure from Egypt. "Draw me" is the Exodus. "We will run after you" is the counting of the Omer. "The king has brought me into his chambers" is the Giving of the Torah.

3 "Draw me" is passive—it refers to the Israelites being taken out by G-d. Also it is singular. Whereas "We will run after you" is both active and plural.

By the end of their enslavement, the Israelites were assimilated into the heathen ways of their captors. They were not deserving of redemption. They had to be seized and drawn out of their captivity by the initiative of G-d. Since they were not inwardly prepared for it, this unexpected revelation did not alter them inwardly.¹¹ They were taken hold of by G-d rather than by the promptings of their heart. And although their "G-dly soul" responded, their "animal soul" was unchanged.

4 So we can understand the phrase "Draw me." Firstly, when we take possession of an object by seizing hold of it, nothing is changed in the subject itself; it merely changes hands: In this

case, from Israel's being in the hand of Pharaoh to their being in the hand of G-d. Israel in itself was unchanged.

Secondly, it was passive. The drawing out of Egypt was achieved by the hand of Heaven, not by any spontaneous act on the part of the Israelites.

Thirdly, it was singular. The revelation of this sudden intervention of G-d affected only one side of their being. Their spirit responded; their physical passions did not.

5 Shabbat Shurim - R. Miller

The first verse with which we began can now be interpreted in a way that will clarify the use of the word 'Sabbath,' where it was not, in fact the Sabbath that was meant. R. Zadok HaCohen¹⁹ explains this by defining more closely the nature of the Sabbath. → The sanctity of the Sabbath is an eternal and changeless sanctity: it is a gift of God from the time of creation, unaffected by any human factors, essential to the character of the day. The Festivals, on the other hand, depend largely on human decision for their sanctity. The power is vested in the Beth Din to rule on the choice of these days—and God, as it were, ratifies their decision—grants holiness to their ruling.

6a We are commanded to count the Omer, from the morrow of the first day of Pesach, of the redemption from Egypt. But the Torah refers to this day as 'the Sabbath,' to show the particular holiness of this festival, a holiness immutable and independent of all human agency, sharing with the Sabbath the nature of a spontaneous, unsolicited gift of God. The word 'Pesach' itself has the meaning of 'leaping'—מדלג על ההרים—'God leapt over the mountains'¹²—He bestowed on Israel the power to ascend to unimagined heights of holiness, heights that they certainly would not have attained on their own accord. Only in this way could they come to deserve the miracles of this redemption—inspired to a spiritual vision and purity that carried them through the events of that day. This was a day like the Sabbath, a sheer outpouring of God's love, penetrating the souls of the people with holiness.

6b Then came the morrow, and the revelation was withdrawn. Denuded suddenly of this glory, men had to strive for themselves to retain the vision of the previous day, the clarity with which they had seen God. Now human effort was necessary to justify the pitch to which God raised them, to show they had been worthy of redemption. This was the cumulative task of the fifty days from Pesach to Shavuoth—a process of ever-increasing *Kedushah*, of sanctity fought for and won, day by day in the routine of practical life, without the assistance of super-natural manifestations.

7 Book of Our Heritage - R. K. Tou.

• Only on the morrow of that day did they become aware of this. On that day the Holy One, Blessed be He, said to them, 'I exalted you yesterday only that you might appreciate the great heights which you must try to achieve by your own will and your own efforts. Today you begin this task. You will count fifty days and during this period you will endeavor to elevate yourselves by degrees, until you reach the level at which you stood yesterday. If you do this, you can remain on that level for all eternity. Bring your offering of your own will, without inspiration from Above.'

8a
Do not be distressed if the offering of your first produce is mean and small, barely one Omer of barley flour for the entire nation. Let it come of your own volition from the goodness of a true heart.

8b
Just begin to ascend and count each stage as you progress upwards. But as you count your progress do not look to the ultimate goal, for you cannot as yet appreciate it. Look behind you to the Omer, to your very first offering, and count from there so that you can measure your progress. Then your hearts will be uplifted as you walk in God's ways and you will be ready, at the end of fifty days, to reach undreamed of heights.
'At that moment you will offer to Me a 'new meal offering'. It will be truly new in your eyes for you neither knew nor imagined that it was possible for man to reach such a state in which the best of everything he possesses is dedicated to God.

10

Sefiras ha'omer is such a counting. The transcendence of Shavuot, Torah, is reached not by a single act which builds it, but by a deliberate painstaking building of each of the seven days of the seven weeks which leads to it. When that is done, Shavuot results. We work on the process, the pathway, not on the result, and the result happens of its own.

11

And what an insight into the spiritual path. We do not wait for events to happen to us, for the uplift and blessing of the seasons and their holiness to come to us, we must build those things; we do not remain stationary in time as it washes over us, we must move forward actively to greet those great moments. The mystics say that if one waits for *kedusha*, holiness,

it may be long delayed. One must go towards it; then it rushes toward the seeker.

12

The mystics had a custom of going out into the fields to greet the Shabbos; we say "Likras Shabbos l'chu o'neilcha — To greet the Shabbos let us go (towards it)." Shabbos, the center of *kedusha* in time, must be sought, must be approached, must be moved towards. That is the only way for it to be "m'kor ha'bracha", the source of blessing.

9 Living Inspired, R. A. Tatz

Let us understand. The *chiddush* (novel idea) to grasp here is that counting, in Torah terms, is not a sentimental marking of the passage of time until a goal; it is the building of that goal. Counting is work. Counting means accounting for and developing each component of a process fully, responsibly, and in correct sequence. Only when each detail is painstakingly created and assembled into the process can the goal be reached — in fact that itself is the goal; the sequence is our responsibility, if it is done correctly, the goal certainly results. The goal itself, in spiritual terms, cannot be built or achieved directly — it is transcendent. But the finite components can be built; when that is done appropriately, the result manifests as a gift.

13 In the dimension of space we find this: on the *regalim*, the festivals of Pesach, Shavuot and Succos we have the *mitzva aliya l'regel* — going, travelling towards the *Beis Hamikdash*, to the center of *kedusha* in the space dimension. And specifically those occasions, each one a focus of *kedusha* in time.

14

And that is why we count from Pesach and not toward Shavuot. We cannot cause Shavuot; we can build the path. We build on the omer, on what we have as a beginning at Pesach. That is our focus: "Today is one day of the omer" — we have built one day; "Today is two days of the omer" — we have built two days. When we have built forty-nine correctly, Shavuot takes over!

16

ועפ"י הדברים האלה יש להבין עפ"י פשוט בטעם המנהג . דבזוה"ק בכל איש ישראל צפ"ק . שפע הארה הקדושה ממזן הקדוש הזה . אמנם בזוה"ק איש היה כל אדם מרגיש בהארה הזאת היקף . בזוה"ק היה מוכן מיד להתחיל מחדש לחדש מעשיו לטוב . רק לאשר בהארה הזאת ר"ל בשעה זו צפנימיות בהשלם גדול . רק לאחרי באת לירי גילוי . אבל הפרש נהסוב מיד בהעלם . ובוא בענין הבינה . שצחולתה היא למראה עין כגולם פשוט . ואין בה שום רושם האפרוח . ובאמת צפנימיותה נמצא כל כוונת ריקום האפרוח בשלימות . רק שהוא בהעלם . וכן היה בימינו . שמיד נעשו כלים מוכנים לקבלת החורה בהעלם . מה שאחרי באת לירי גילוי בפועל במתן חורה :

15

טעם על המנהג לאכול בימים צלילה של פסח . שמשנו ע"ז מחדומו"ד זללה"ה מתייבאל . מפני שכל הגולדים שצטולם עמר הכולל בפעם אחת בשלימות . זולת הולדת הבינה שאינה עוד הפלגת הכולל . רק שממנה יובי הולדה שניה שהיא האפרוח . וכן היה הענין של יעלת מנצחם שהיה צחינה לידם הראשונה . כענין ש"י גוי מקרב גוי . ורק לא נגמר עוד אז הלידה בשלימות . כי היה נצרך עוד להיות לידם שניה . כידוע מכתרי"ל .

Artscroll Siddur, Pirkei Avot

[10] גדולה יותר מן הכהונה ומן המלכות שהמלכות נקנית בשלשים מעלות, והכהונה נקנית בעשרים וארבעה, והתורה נקנית בארבעים ושמנה דברים, ואלו הן: בתלמוד, בשמיעת האזן, בעריכת שפתיים, בבנית הלב, בשכלות הלב, באימה, ביראה, בענה, בשמחה, בטוהרה, בשמשו חכמים, ברקודו חכרים, בפלפול התלמידים, בישוב במקרא, במשנה, בקעוט סחורה, בקעוט דרך ארץ, בקעוט תענוג.

[6] Torah is even greater than priesthood or royalty; for royalty is acquired along with thirty prerogatives, and the priesthood with twenty-four [gifts], but the Torah is acquired by means of forty-eight qualities, which are: Study, attentive listening, articulate speech, intuitive understanding, discernment, awe, reverence, modesty, joy, purity, ministering to the sages, closeness with colleagues, sharp, discussion with students, deliberation, [knowledge of]

19 Avot - ch. 2

[13] He said to them: Go out and discern which is the proper way to which a man should cling. Rabbi Eliezer says: A good eye. Rabbi Yehoshua says:

A good friend. Rabbi Yose says: A good neighbor. Rabbi Shimon says: One who considers the outcome of a deed. Rabbi Elazar says: A good heart. He [Rabban Yochanan ben Zakkai] said to them: I prefer the words of Elazar ben Arach to your words, for your words are included in his words.

20 Avot - ch. 4

28] R. El'azar haKap-par said: Envy, inordinate desire, and [the search for] glory remove a man from the world.

18 תורה נקנית בשלשים מעלות

התורה נקנית בשלשים מעלות, והכהונה נקנית בעשרים וארבעה, והתורה נקנית בארבעים ושמנה דברים, ואלו הן: בתלמוד, בשמיעת האזן, בעריכת שפתיים, בבנית הלב, בשכלות הלב, באימה, ביראה, בענה, בשמחה, בטוהרה, בשמשו חכמים, ברקודו חכרים, בפלפול התלמידים, בישוב במקרא, במשנה, בקעוט סחורה, בקעוט דרך ארץ, בקעוט תענוג.

20

רבי אלעזר הקפר אומר הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם

21 תורה נקנית בארבעים

ג' דברים אלו הקנאה התאוה והכבוד הם שרשי ואבות המדות הרעות. אמדאמר מוציאים את האדם מן העולם סתם, ולא מן העוה"ז או מעוה"ב, הרי שהכוונה שמוציאים מב' עולמות, מן העוה"ז ומן העוה"ב.

24

לצולה הטעם באה מצוה זו ביום ט"ו בניסן שבו נפסק המן, כדי להסמיד עומר זה לעומר המן, לומר שאלו שני העומרים שניהם שוים כאחד, שהם כולם רק מיד ה' וכן שוים הם גם לענין

23 בלא יוסף - ט"ו

הענין בזה הוא, כי כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, הוריד להם הקב"ה את המן יום יום עומר לבולגולת להם מהשמים, ולא העדיף המרבה והממעט לא החסיר, וביום הששי נתן להם לחם משנה שני העומר לאחד.

האכרים (כמ"ש כ"ז ביומא ע"ה עיי"ש) וכל זה בא לידם בלי שום עור וסיוע מן אדם אלא ישר מן השמים, והיו עוסקים בתורה ועבודת השי"ת במנוחה ושלוה בלי שום עמל וטורח לפרנסתם ולמחייתם, ובוה ראו כולם והכירו וידעו נאמנה כי הכל בא להם מיד השי"ת שהוא הון ומפרנס ומכלכל אתם בכבוד ונחת; וכן התמיד הדבר ארבעים שנה במדבר הגדול והשמש באין חריש וקציר ושום צומח, כדי להשריש בלבם האמונה הטהורה והבטחון החזק, כי השי"ת הוא המשגיח על כל בריותיו מקטנם ועד גדולם, לזונם ולתת להם כל צרכיהם.

25

ולפי המבואר שתכלית כוונת מצוה העומר, וכן מצוה ספירת העומר, הוא שישאל ישימו תמיד נגד עיניהם ולבם את מצבם בזמן אכילתם את המן במדבר, שהוא יסוד ושורש האמונה והבטחון בהקב"ה, ושכל ימי חייהם ילכו ויתנהגו כאותן הימים, הן במונם ומחיתם שיהיה במדה והסתפקות, והן לקדש עצמם בכל דבר עד

22 וכן ברוחניות מוציאים הם את האדם מן העוה"ב, לפי שג' דברים אלו הם שורש הרע, וכל הענינים האסורים קשורים באבות המדות הרעות הללו. והרמב"ם כתב בזה (פ"ו מהל' תשובה): אל תאמר שאין תשובה אלא מעבירות שיש בהן מעשה כגון זנות וגזל וגניבה, אלא כשם שצריך לשגב מאלו כך הוא צריך לחפש בדעות רעות שיש לו ולשוב מן הקנאה וכו' ומרדיפת הממון והכבוד ומרדיפת המאכלות וכו' וכו'. ואלו העוונות אף שאין בהם מעשה אבל הם קשין מאותן שיש בהם מעשה שבזמן שהאדם נשקע באלו קשה הוא לפרוש מהם, וכן הוא אומר יעזוב רשע דרכו. והיינו שהרמב"ם מפרש הפסוק יעזוב רשע דרכו על עניני מדות, מדלא כתיב יעזוב רשע מעשיו אלא דרכו משמע שקאי על עצם הדרך של מדות רעות אף שאין בהם עבירות בפועל

בשלה - ט"ו

26

" When the Israelites went to do this, some gathered more and some less. " But when they measured it with an omer, the one who had taken more did not have any extra, and the one who had taken less did not have too little. They had gathered exactly enough for each one to eat.

וכנגד ג' דברים אלו הקנאה התאוה והכבוד שהם דברים המסורים ללב, עצת אמונה. כאשר יהודי מאמין באמונה בהירה שמה ששייך לו יגיע אליו לבטח, וכל מלכי מזרח ומערב אין בכוחם לקחת זאת ממנו, ומה שאינו שייך לו לא תועיל שום השתדלות להשיגו, ניצול הוא אז ממילא מן הקנאה.

28

וכמו כן האמונה שלכל יהודי יש יעוד ותפקיד מיוחדים בעולמו, והאפשרות למלא את יעודו ולתקן את שעליו לתקן היא דוקא באמצעות התנאים והנסיבות שנתן לו הקב"ה, ואפילו היסורים שעובר הם ג"כ מהתנאים המביאים אותו למלא את יעודו. דיש שיעודו ותפקידו מתוך עשירות ויש שמתוך עניות. וכאשר מאמין בזה כראוי אינו מקנא בזולתו, שהרי אילו היו לו את התנאים של חברו לא היה יכול לתקן את מה שעליו לתקן. ואפי' התנאים ברותניות ובעיני מדות, שיש מי שצריך לעמול ולהתייגע רבות על עיני מדות ויש מי שמשגי זאת בנקל, הכל הוא מתוך היעוד ותפקיד שיש לכל יהודי לתקן, שכל תכונותיו ומדותיו הם בהתאם לכך.

31

הנה מנחת העומר באה מן השעורים (ויקרא ביד ועיי מנחות סח:) שהוא מאכל בהמה (עיי פסחים ג:) להורות שעיי קצירה לשמה (עיי מכות ח:) בקדושה על פי מצות ה' ונפוי בייג נפה (מנחות סו:) יכולים להקריב גם מאכל בהמה על מזבח ה', והרי זה בא ללמד שיכולים להעלות גם הנפש הבהמית עיי התנהגות בקדושה ונפוי אחר נפוי עד שתהיה ריח נחוח לה'.

32

וענין זה יפץ אור להבין דברי חכמים [ברייתא מובא ברא"ש סוף מס' פסחים (סוף ס"י מא)] על פסוק (ראה טו, ט) "שבעה שבועות תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספור" אל תקרי בקמה אלא בקומה, שספירת העומר צריך להיות בעמידה, ע"כ, פירוש שאנו משולים לקמה של שעורים בשדה, ושעת קיום מצות ספירת העומר כאילו אנו נקצרים מן הקרקע. וזהו מה שמלמדים אותנו חז"ל, שכמו שמצות ספירה מתחלת "מהחל חרמש בקמה" לנתקו מחיבורו בקרקע, ועל ידי זה נעשה ראוי לעלות על מזבח ה', כן ענין הספירה אצל האדם שגם הוא ינתק את עצמו מלהיות גידולו מן הארץ - המורה על התדבקות בחומריות, ויעלה מעלה להיות

מרכבה לאלקותו ית', ובעת ספירתו בכל לילה ישים על לבו להתקן מארציותו יותר ויותר להיות מוכן לקבלת התורה כראוי.

33 וזהו הדמיון לענין מצות מילה שהוא חותם אות ברית קודש דווקא במקום מקור התאוה הבהמית, ועוד יותר מזה, שעיי המצוה בגופו נתעלה עצם הגוף של האיש הישראלי להיות מקודש.

כאמור, המעשים שלנו מתבצעים לפי התכלית שזמנה לנו מראש, כל אחד ותפקידו האישי כבריאה. האדם צריך להחאים את עצמו לתפקידו, והבחירה שלו מתבטאת אם הוא אמנם מנצל כראוי - ובשלמותם - את הכלים לתפקידים שיועדו לו מראש.

אמנם לפעמים יש גם סכנה בכך, שהאדם עלול להחליף את תפקידו. במקום לראות במזלו שזומן לו משמים את תפקידו, ובהתאם לכך לשעבד את רצונו, ירצה האדם להתאים את תפקידו לרצונו. וכך נאמר באבות (פ"ד, מ"א) "איזהו עשיר השמח בחלקו", מהו בחלקו? הביאור, חלקו של האדם נקבע מראשית הבריאה, והאדם צריך להיות שמח בחלק תפקידו זה במסגרת עבודת ה', ולהבין ולהכיר כי אם הקב"ה ייעד לו חלק זה, הרי חלקו זה בלבד הוא לטובתו - ולטובת תכלית הבריאה, וממילא אל ישאף לתפקידו של פלוני שאינו מחאים כלל למסגרת עבודת ה' המוטלת עליו. כן צריך להיות מבט שישקפתו על המקרה המזל והגורל.

במדרש (ויק"ר פרשה כח,ו) רבי יוחנן אומר אל תהי מצות העומר קלה בעיניך שעיי מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ כנען, הה"ד (לך יז, ח) "וונתתי לך ולזרעך אחרריך" על מנת "וואתה את בריתי תשמור", ואיזה זה מצות העומר, ר"ש בן לקיש אמר לעולם אל תהי מצות העומר קלה בעיניך שעיי מצות העומר עשה הקב"ה שלום בין איש לאשתו, הוי אומר בזכות קמח שעורים [של מנחת סוטה], עכ"ל, וצריך ביאור שייכות מצות העומר לברית הנאמרת במילה ולמנחת סוטה.

34

וכן ענין מנחת סוטה הבאה מן השעורים, ואמרו חז"ל שכשם שמעשיה מעשה בהמה כך קרבנה מאכל בהמה (סוטה יד.), ואין הכוונה שעשתה מעשה בהמה כשזנתה, שהרי עיקר הקרבן לעשות שלום בין איש לאשתו (עיי חולין קמא, סוכה נג, ועוד) ואם זנתה הרי יתקיים "ובאו בה המים המאוררים למרים וצבתה בטנה ונפלה ירכה" (נשא ה, כז), ועל כרחך עיקר הקרבן שייך רק כשלא זנתה, והמעשה בהמה שלה היינו שהתנהגה בפריצות ולא נתנה מעצור ליצרה ונסתרה גם אחר התראת בעלה. ובהבאת הקרבן מנחה נתכפרה ונתעלתה ממצבה הבהמי עד שנתברכה ב"שונקתה ונזרעה זרע" (שם כח), שאם מנתקת את עצמה מן הבהמיות יכולה להתקדש לעלות לרצון לריח נחוח לה', כי כשאין שליטת הנפש הבהמית היא מתעלה להיות מקום להשראת השכינה. ואם כן גם הענין של מנחת העומר דומה לסגולת מנחת סוטה הבאה מן השעורים כנ"ל, ומובנים דברי המדרש.

הבה נלמד את התיחסות חז"ל על מות תלמידי רבי עקיבא בימי העומר.
"אמרו שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לר"ע מגבת עד אנטיפרס וכולן

מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמם - שנשחכחה תורה (רש"י) - עד שבא ר"ע אצל רבותינו שכדורם ושנאה להם, רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמעון, והם הם העמידו תורה אותה שעה. תנא כולם מתו מפסח ועד עצרת" (יבמות סב:).

עדינות הנפש, והוא פסוק ממש. הרי עדינות נפשית יוצרת הנהגה של נכבדות. ומהו מקור "עדינות" זאת? הוי אומר: ידיעת האדם שמקנן בקרבו צלם אלקים קדוש, שהבורא נפח באפני נשמת חיים וחכמת לב וטובת שכל, להכירו וליראה מפניו ולגמשול בגוף ובכל תולדותיו. ידיעה והכרה זאת מעוררת עדינות בנפש.

הספר "שערי העבודה" המיוחס לרבינו יונה מתחיל: "הפתח הראשון הוא שידע האיש העובד ערך עצמו ויכיר מעלתו ומעלת אבותיו וגדולתם וחשיבותם וחבתם אצל הבורא ית'. וישתדל ויתחזק תמיד להעמיד עצמו במעלה היא ולהתנהג בה תמיד כר'. ואם חלילה וחס לא יכיר מעלתו ומעלת אבותיו, נקל יהיה בעיניו ללכת בדרכיו הפריצים, להגלות נגלות כאחד הנבלים למלאות תאוותו בחייו כאשר אמר המשל: כל מי שאינו מתבייש מנפשו אין לנפשו ערך בעיניו".

דעת התורה בזה מנוגדת מאד לדיעה השולטת היום בעולם. אדם בדורנו בשום אופן אינו רוצה להכניע את עצמו לפני אחרים, והוא רואה בזה תולשה שהאחד מתבטל לפני חברו. ומה נעשה, כך התורה מלמדת אותנו להוקיר את הצלם-אלקים של הזולת. ההתבטלות לפני חברים היא ההתלמדות של כבוד הצלם-אלקים. והנה זהו לימוד מיוחד ואינו כלול בעניני הכבוד שעסקנו בהם עד כה, ולכן נקבע לעצמנו זמן קבוע כל יום שבו נשים לב לרצון חברינו ונשתדל לבטל רצוננו בפני רצונם.

(כג. טו) וספרתם לכם. שחאה ספירה לכל א' וא', לדעת המפרשים שבא למעט שלא יצא מדרג שומע כעונה, יש לשאול דגלמד מכאן דשומע כעונה, דאם אינו כעונה למה צריך קרא למעט. ועלה ברעיוני שבה"כ לומר לא רק שכל א' וא' יספור, אלא שקפידת התורה שספירה שכל א' וא', שיספור כל א' את עצמו, ורצא מזה שאם ראובן סופר, היינו שראובן סופר את ראובן, ואין שמעון יכול לצאת בספירת ראובן, שהרי היא ספירה של ראובן ולא של שמעון. ← חנה הביאור של וספרתם לכם שחאה ספירה לכל א' וא', וספירת האדם את עצמו, היינו ספירת ימי חייו, שחיי האדם מסתעף משנים, חדשים, ימים ורגעים, ובימי ספירו שסופר את היום שבו חי הוא סופר לעצמו, הגדרת ספירה לכל א' וא' - היינו שכל א' וא' יהיה סופר את עצמו, את ימיו, ולפיכך אין כאן שומע כעונה, שהשומע שומע ספירת הימים של העונה ולא של עצמו, ורק אם הוא מונה את היום או נעשה לספירת יומו.

אמור מעתה, כי ההקפדה על כבוד עצמו יוצרת דפוסי-חיים המושחתים על עדינות הנפש. זהו יסוד לכל עניני כבוד, ולפי מה שביארנו בע"ה למעלה נגדיר כאן באופן ברור: כבוד הוא הנהגה חיצונית המחויבת מהמציאות של קדושה פנימית ומחאימה לה. הרי יש בקרבך צלם אלקים קדוש - זה מחייב הנהגה בעניני גופך המתאימה לו, וזוהי הנהגה המושחתת על עדינות נפש.

לפי דרכנו כאן ישנו מהלך בהבנת הדבר הנורא הזה - ישיבה של עשרים וארבע אלף תלמיד נחרבה "מפני שלא נהגו כבוד זה לזה": "כבוד" היא המידה של עדינות בנפש. המכובד מכבד גם אחרים. אם אין עדינות - אין גם עליה של אמת: קטנות היתה בתלמידים אלה, ובקטנות נשאר אף שרבים היה ר' עקיבא. מי שאין בו עדינות, ומהותו - קטנות, אינו מסוגל להתעלות בתורה גם אם רבו הוא הגדול שבגדולים! הרי חסר לו הכלי שעלי-ידו מתעלים.

מדור מיוחד קובע לעצמו בענין כבוד מה שמצינו, כי בשעת הדין שואלים את האדם "המלכת חברך עליך בנחת רוח" (מובא בראשית חכמה שער היראה פ"ב במסכת גיהנום). "להמליך חבר" - היינו לתת לו כבוד מלכים-אלהתבטל לפני רצונו. עד כדי כך! אין הדברים אמורים בעניני מצוות ודעות. דעת של תורה או חיוב של מצוה אי אפשר לבטל לפני רצונו של חבר. בדברי רשות הדברים אמורים. על זה אנו מתפללים "ונפשי כעפר לכל תהיה", וחז"ל אומרים "אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו שגא' והחכמה מאין תמצא" (סוטה

43a
6. THE FINAL STAGE

There is still a further stage. At the Exodus, there was the Divine call. During the Omer, there was man's response. But at the Giving of the Torah, there was the final abnegation of man in the face of G-d. While, for forty-nine days, he was transforming himself, he was still a self, still using his powers and relying on himself. But at Sinai, in the face of G-d, "with every single word that went forth from the mouth of the Holy One, blessed be He, the souls of Israel departed."¹⁷ They were empty: the only reality was G-d.

44a
And when, at the point of Shavuot, we reach the final openness of all our being to G-d, then we are obliged to use the leaven, making every part of our nature into a channel for the light of G-d.

45
'Before man is created, he is taught the whole Torah—and then he is made to forget it.' Where, then, is the value of being taught the Torah, if he is only to forget it on entering this world? The forgetting, however, is only a surface oblivion: the Torah is wiped out from man's conscious mind: but, deep in his heart, it remains hidden—subconsciously, it lives within him, waiting only to be drawn upon. When man becomes conscious of his deepest desires, then his whole being is caught up in the longing for God, and he is drawn towards Him as to a magnet. Even before birth, then, man was imbued with this will for sanctity. It is an inborn force of gravity—pulling upwards.

47
In a similar way, the command to love God can be understood as a description, rather than a command. As a command, it is at first difficult to understand. How can one be ordered to love? How can an emotion be prescribed? The emotion, however, exists in the heart of man: the love of God is natural to him, integral to his soul. It is a sub-conscious yearning towards God that only has to be realised, to be allowed to emerge to the surface of consciousness, by the removal of all obstructions, all the scum and debris of sin that embeds itself in man's soul. The labour of man is to rid himself of these foreign bodies—the negative aspect of the pursuit of sanctity, the aspect that lies within man's power; then he will lay bare the ardent purity of his deepest nature, the love of God that lies buried in his heart.

49
In the beginning of our prayers we say, "I give acknowledgement before you..." (the *Modeh Ani* prayer). This is the acknowledgement, the surrender to G-d, that precedes under-

standing. It is the Nissan of the day, the individual exodus.

There then follow the Psalms of Praise (*Pesukei Dezimrah*) and the *Shema* and its benedictions. These are the prayers of meditation, and understanding. 'Hear, O Israel', the first phrase of the *Shema*, means 'understand'. And through this meditation, the emotions are awakened, and the love of G-d is aroused with "all your heart and all your soul and all your might." This is the daily equivalent of the month of Iyar and the counting of the Omer.

43b Shabbat Shimon R. Miller
Only through this long and difficult process of self-perfection, could they come at last on the fiftieth day to Mount Sinai, once more to the haven of the Festival that 'has the nature of a Sabbath. On the 'morrow of the seventh Sabbath' they were granted the Torah: after all their effort, it still required a Sabbath a free outpouring of *Kedushah* from God to lift them to the pitch of holiness at which they could receive the Torah.

44b
There is a passage in 'Mesillath Yescharim' that will help our understanding of the questions we have raised. Writing of sanctity and the process it involves, the author says: 'The nature of sanctity is two-fold—it begins in labour and ends in reward; it begins as an effort and ends as a gift; it begins with man striving to sanctify himself, and ends by sanctity being bestowed upon him

46
This is what the Sages have said :

אדם מקדש עצמו מעט מקדשים אותו הרבה. מלמטה. מקדשים אותו מלמעלה —'When a man makes a small effort towards sanctity, it is granted him in large measure; he makes the effort here below, and it is granted him from above.' The effort that man should make is to sever himself from material values and concerns, and cleave at each moment to his God . . . To achieve this is, of course, a huge undertaking; man is, after all, on one level a physical being, with physical needs and ties. The achievement of this almost superhuman aim is, then, a gift: what man can do is to pursue a true understanding of God, and translate this understanding into the practical sanctity of life. And then, God will lead him on the path that he himself has chosen, and will bestow His own sanctity on him.' The 'Mesillath Yescharim', therefore, tells us that all that man can do to achieve sanctity is to sever himself from material concerns. This is the negative aspect—the positive sanctity is then granted as a gift.

49
So we see in the spiritual history of Israel a process parallel to that we have pointed out in the life of the individual—a process beginning with a gift of God: continuing with the effort of man on his own behalf to achieve a spiritual aim, to bring into consciousness the latent purity and holiness that has been planted in him; and ending with God's renewed intervention, guiding him to levels of attainment not accessible to human nature, of its own strength. Man's effort, then, in any task that seems difficult at the outset, almost beyond his energies, must be seen, not from the human view alone, as a solitary, futile resistance against the forces of evil, but in true perspective, as a movement towards God, buttressed on both sides by the aid and love of God Himself. Here there is no room for despair: such endeavours should call forth in him, rather, a joyful confidence and gratitude for the strength that has been, and shall be given, to achieve his aim.

50
But, so far, this represents only the battle against half, the 'animal' half, of one's nature (*bittul ha-yesh*). There still awaits the final extinction of self-consciousness (*Bittul bi-metziut*) which comes during the *Amidah* prayer, when "like a slave before his master"²⁰ we have no self with which to speak. We are empty of words. We say, "O Lord, open my lips." And this is the Sivan of the day, the moment when we confront—like the Israelites at Sinai—the all-possessing presence of G-d.